

Rovaniemi Town Hall
August 28, 2000

FOURTH CONFERENCE OF PARLIAMENTARIANS OF THE ARCTIC REGION

Rovaniemi, Finland, August 27 - 29, 2000

Conference Statement

We, elected representatives of **Canada, Denmark/Greenland, Finland, Iceland, Norway, Russia, Sweden, and the European Parliament,**

Meeting at Rovaniemi, Finland, on 27-29 August, 2000,

To discuss shared concerns and responsibilities related to the Arctic Region,

Recalling the Final Document from the International Parliamentary Conference for Parliamentarians on Development and Protection of the Arctic Region, held in Reykjavik, Iceland in August 1993, the Conference Statements from the Second Conference of Parliamentarians of the Arctic Region, held in Yellowknife, Canada, in March 1996, and from Third Conference, held in Salekhard, Russia, in April 1998; and

Noting

The rapid and dynamic developments in the Arctic Region that are of importance to the Arctic countries and their people, in particular:

1. the continued strength and effectiveness of the environmental protection activities of the Arctic Council, the establishment of a framework for sustainable development activities, and the beginnings of a programme related to children and youth in the Arctic Region;
2. the evolution of political structures in arctic

North America, and the northern regions of Europe and Russia, that give specific responsibilities to northern residents, especially to indigenous people, with respect to natural resources, environment, and education; and the changed financial and accountability situations that result:

3. the increasing significance to the Arctic region of the evolution of the concept of "security" from a primarily military and geopolitical priority into a more comprehensive concern with international environmental, socio-economic and cultural dimensions;
4. the increasing international and inter-country character of activities in the Arctic related to science, environmental monitoring, environmental impact assessment, and health and cultural issues;
5. the development of new technologies in communication, information processing, resources discovery and exploitation that promise increased economic and social development in Arctic Regions and increased participation in the wealth and prosperity of the nations of which they are a part; but which, unless managed with care and sensitivity, may bring problems of increased disparity of economic prospects and opportunity between different parts of the Arctic Region, difficulties of social adjustment and of maintenance of indigenous cultures;
6. the launching of the circumpolar University of the Arctic, with the active cooperation of established universities in several arctic countries;
7. the completion of an international research programme concerning the Northern Sea Route, and the continued activities in developing more effective marine and air transport and communication in the Arctic Region;
8. the interest of indigenous peoples of northern Russia in establishing a parliament similar to existing Saami parliaments in Finland, Norway and Sweden;
9. the increasing evidence that human activities in

the Arctic, as well as Arctic ecosystems, are likely to be affected by rapid climatic and environmental change to a greater extent than activities and ecosystems in lower latitudes;

Taking into account

10. declarations from the Arctic Council in September 1998, the Barents Euro-Arctic Council in March 1999 and March 2000, and the Arctic Leaders Summit in September 1999;
11. the recognition by the European Union of the Arctic Region as an area requiring special attention, and the development of a "Northern Dimension" action plan, which provides an "Arctic Window" for international economic and social policies;
12. the publication by the Nordic Council of Ministers of the Nordic Action Plan to Protect the Natural Environment and Cultural Heritage of the Arctic.
13. the activities of the Northern Research Forum which provides a means for bringing together locally-based and international co-operative research on Arctic and Northern issues;
14. the development and wide discussion of a Northern Foreign Policy for Canada;
15. the development of a Northern Europe Initiative by the USA;
16. the inclusion, in the Declaration and the Science Agenda documents of the World Conference on Science, signed in July 1999 by representatives of all countries of the Arctic Region, of the "polar regions" as an area where national, regional and international research programmes should be strengthened, with particular attention to the bringing together of the natural and social sciences, the inclusion of traditional knowledge systems and the participation of all sectors of society and all resident cultures;
17. the support given by the Global Environment Facility (GEF) toward programmes aimed at reduction of pollution and maintenance of biological diversity in Arctic Regions.

Urge parliamentarians in all arctic countries to

Encourage their fellow parliamentarians, their parties, and their governments to:-

18. recognize the importance of the Arctic Regions, to each arctic nation and internationally, and to give higher priority for broad national discussion of northern or arctic issues taking into account that the distinctive characteristics of the Arctic environment, Arctic geography, societies and histories lead to distinctive arctic issues and government responsibilities that require arctic-sensitive national priorities and policies and international co-operation to achieve and ensure sustained economic and social development;
19. provide, in ways appropriate to each country, greater emphasis on education, training, and research facilities related to arctic regions and arctic issues, including adaptation of advances in technology and science, in order to increase the expertise and capacity of each Arctic Nation and its northern societies to recognize, deal, with, and take advantage of distinctive northern circumstances and impending issues;
20. develop on a national basis and with open international discussion, activities that will ensure the basis for continued economic strength and social and cultural well-being of Arctic Regions, avoiding duplication of work and taking into account the successes, experiences and opportunities revealed in the inventories of Sustainable Development Initiatives compiled for the Conference in 1998 and 2000; and to support such inventories as an aid to effective sustainable development in the Arctic regions while ensuring that investment and policies for enhancement of trade and commercial development bring benefits to northern residents;

Ask the governments in the Arctic Region and the institutions of the European Union to

Support and implement international inter-governmental agreements, commitments and institutions related to Arctic Regions, linking them to appropriate national policies and activities, taking care to avoid duplication but accommodating regional and national differences, and in particular to:

21. commit to continued support of the Arctic Council, with adequate financing of its activities including efficient secretarial support, involvement of the Permanent Participants, and integration or liaison of its respective monitoring, research, and socio-economic activities with related national activities, including implementation of compatible environmental impact assessment guidelines and procedures; and strengthening in appropriate areas its regional components, including involvement of regional authorities and organizations, and consideration of means to enhance Arctic regional and circumpolar transportation and communication systems;
22. continue support of the Barents Euro-Arctic Council, and facilitate its work in providing a focus for strengthening peaceful international relations, enhancing co-operation in policies for economic development, protection of the environment, and information exchange throughout the region, including strengthening of the voices of indigenous communities;
23. facilitate closer co-operation between the Arctic Council and the Barents Euro-Arctic Council, to enhance regional and circumpolar exchange among indigenous peoples, including communication in native languages;
24. encourage and support, taking care to ensure effectiveness and avoid duplication and overlap, international organizations that facilitate the achievement of objectives of member countries in northern and Arctic regions, including but not limited to the international indigenous organizations, scientific organizations and their research, monitoring and information exchange, programmes of cultural exchange and

- development, and the northern specialized activities of organizations of the United Nations;
25. take positive and vigorous action to develop and implement a co-ordinated programme on health and sustainable community development for indigenous people, and sustainable use of living resources for the Arctic Region, in concert with the Arctic Council, the Barents Euro-Arctic Council, the Nordic Council of Ministers, the World Health Organization, the European Union, UNEP and UNDP, including, as soon as feasible, preparation of a United Nations Human Development Report for the circumpolar Arctic Region;
  26. ensure that there is appropriate attention, as part of national and international programmes in these fields, to the needs for research, data collection, and examination of the environmental, ecological and social consequences of the distinctive arctic and polar aspects of current and possibly impending global climatic and environmental change, including improved understanding of the effects that changes in the Arctic are having and may in the future continue to have on the regional and global climate;
  27. recognize the distinct importance to and in the Arctic Regions of the enhanced sophistication, accuracy, and completeness of environmental, biological, resources and operational information available through the Global Climate, Ocean, and Terrestrial Observing Systems co-ordinated by the International Council for Science (ICSU), and to include the potential importance to the Arctic in the justification for national participation in such systems;
  28. recognize, and provide appropriate support to the international activities and management of the University of the Arctic, as an entity housed in separate countries but of interest and potential benefit to all circumpolar countries and peoples;
  29. support in co-operation with the Arctic Council, development of an Action Plan for advanced

- Information Technology systems tailored to the needs of the Arctic Regions and peoples, and to incorporate such systems into their educational, communications, and planning programmes;
30. include an arctic dimension in the national actions and programmes being developed to implement the Declaration on Science and the Science Agenda that each arctic country signed at the World Conference on Science in July 1999;
  31. encourage the Global Environment Facility (GEF) and all relevant foundations, including the United Nations Foundation, to work with indigenous peoples of the Arctic to define, facilitate, and fund appropriate sustainable development projects;

Declare that

32. within the context of the developments, needs and opportunities for parliamentary co-operation noted above, the Conference of Parliamentarians of the Arctic Region will during the next two years (2000-2002), through the Standing Committee as appropriate, give priority to actions in the following areas:
  1. With the assistance and participation of contact persons identified by participating countries and organizations, the updating of the Inventories of Sustainable Development Initiatives in the Arctic Region on a continuing basis; and the undertaking of periodic assessment of the highlights and lessons learned;
  2. Preparation, in co-operation with or under the guidance of the U.N. Development Programme, of a Human Development Report for the circumpolar Arctic Region;
  3. Development of a co-ordinated or compatible Action Plan for utilization of modern Information Technologies in Arctic Regions;
  4. Implementation of the findings and recommendations of the International

Northern Sea Route Project (INSROP).

The Conference further proposes that

33. the Standing Committee strengthen its communications and means by which it will be seen, nationally and internationally, as a spokesperson for cooperative international concern and actions related to Arctic Regions;
34. in accordance with its role as observer to the Arctic Council as well as the opportunity and responsibility it has to exchange information among elected representatives and to report to its respective parliaments, the Standing Committee keep watch on developments on the various subjects identified in this Statement, and in particular seek opportunities to promote the priorities identified in Section 32 above, and report to the Fifth Conference on actions taken, and their results.

In addition, the Conference

35. Acknowledges the interest and presence of parliamentary observers and representatives from governments and non-governmental organizations to the conference, welcomes their participation, and recognizes their important role in carrying further the messages, and supporting the actions herein discussed.

Furthermore

The Conference accepts the kind invitation of Norway to host the Fifth Conference in 2002.

Rovaniemi Town Hall
August 28, 2000

NELJÄS ARKTISEN ALUEEN PARLAMENTAARIKKOKONFERENSSI

Rovaniemi, Suomi 27. - 29.8.2000

Konferenssin päätöslauselma

**Me Islannin, Kanadan, Norjan, Ruotsin, Suomen,
Tanskan/Grönlannin, Venäjän ja Euroopan
Parlamentin valitut edustajat,**

**jotka olimme kokoontuneet Rovaniemellä,
Suomessa 27. - 29.8.2000 keskustelemaan
yhteisistä,
arktiseen alueeseen liittyvistä aiheista ja
vastuualueista,**

viittaamme Reykjavikissa, Islannissa elokuussa 1993 pidetyn, arktisen alueen kehittämistä ja suojelemista käsitelleen kansainvälisen parlamentaarikkokonferenssin loppuasiakirjaan, Yellowknifessa, Kanadassa maaliskuussa 1996 pidetyn toisen arktisen parlamentaarikkokonferenssin ja Salehardissa, Venäjällä huhtikuussa 1998 pidetyn kolmannen arktisen parlamentaarikkokonferenssin päätöslauselmiin; ja

Toteamme

arktisen alueen nopean ja dynaamisen kehityksen, joka on tärkeä arktisille maille ja niiden kansoille, erityisesti:

1. Arktisen Neuvoston ympäristösuojelutoiminnan jatkuvan voiman ja tehokkuuden, puitteiden luomisen kestävään kehitykseen tähtääville toiminnoille ja arktisen alueen lapsia ja nuoria koskevan ohjelman aloittamisen;
2. poliittisten rakenteiden kehittymisen Pohjois-

- Amerikan arktisilla alueilla ja Euroopan ja Venäjän pohjoisilla alueilla. Ne antavat pohjoisen asukkaille, erityisesti alkuperäiskansoille erityisen vastuun luonnonvarojen, ympäristön ja koulutuksen suhteen; ja seurauksena olevat muutokset talous- ja vastuutilanteissa;
3. sen kasvavan merkityksen, mikä "turvallisuus" - käsitteen kehittymisellä alkujaan ensisijaisesti sotilas- ja geopoliittisesta asiasta kattavammaksi kysymykseksi, jolla on kansainvälisiä ympäristö-, yhteiskuntataloudellisia ja kulttuuriulottuvuuksia, on arktisille alueille;
  4. tieteeseen, ympäristöseurantaan, ympäristövaikuttamiseen sekä terveys- ja kulttuurikysymyksiin liittyvien, arktisella alueella tapahtuvien toimintojen yhä kansainvälisemmän ja maidenvälisen luonteen;
  5. uusien kommunikaatio-, tietojenkäsittely, resurssien löytämis- ja hyödyntämisteknologioiden kehittämisen, jotka lupaavat yhä suurempaa taloudellista ja yhteiskunnallista kehitystä arktisilla alueilla ja niiden kansakuntien suurempaa osallistumista hyvinvointiin ja vaurauteen, josta ne ovat osa; mutta jotka, mikäli niitä ei hallita huolellisesti ja järkevästi, voivat aikaansaada ongelmia arktisten alueiden yhä enemmän toisistaan poikkeavien taloudellisten tulevaisuudennäkymien ja mahdollisuuksien sekä sosiaalisen sopeutumisen ja alkuperäiskulttuurien ylläpitämisen suhteen;
  6. arktisen napaseudun yliopiston perustamisen ja sen aktiivisen yhteistyön useissa arktisissa maissa toimivien, vakiintuneiden yliopistojen kanssa;
  7. kansainvälisen, pohjoista meritietä koskevan tutkimusohjelman loppuun saattamisen ja jatkuvan toiminnan tehokkaampien meri- ja ilmakuljetusten ja kommunikaation kehittämiseksi arktisella alueella;
  8. Pohjois-Venäjän alkuperäiskansojen kiinnostuksen perustaa Suomessa, Norjassa ja Ruotsissa toimivien saamelaiskäräjien kaltainen

- parlamentti;
9. yhä kasvavan tietoisuuden siitä, että nopeat ilmasto- ja ympäristömuutokset vaikuttavat inhimilliseen toimintaan arktisella alueella ja arktisiin ekojärjestelmiin laajemmin kuin toimintoihin ja ekojärjestelmiin eteläisemmällä leveysasteilla;

Otamme huomioon

10. Arktisen Neuvoston syyskuussa 1998, Barentsin Euroarktisen Neuvoston maaliskuussa 1999 ja maaliskuussa 2000 sekä arktisten johtajien huippukokouksen syyskuussa 1999 antamat julistukset;
11. sen, että Euroopan Unioni tunnustaa arktisen alueen erityistä huomiota vaativaksi alueeksi ja että on kehitetty "Pohjoisen ulottuvuuden" toimintaohjelma, joka avaa "Arktisen ikkunan" kansainväliselle talous- ja yhteiskuntapolitiikalle;
12. Pohjoismaiden Ministerineuvoston julkaiseman Pohjoisen toimintaohjelman arktisen alueen luonnonympäristön ja kulttuuriperinnön suojelemiseksi;
13. pohjoisen tutkijafoorumien toiminnan, joka on keino saattaa yhteen paikallista ja kansainvälistä, arktisia asioita koskevaa tutkimusyhteistyötä;
14. pohjoisen ulkopoliittikan kehittämisen Kanadalle ja siitä käytävän laajan keskustelun;
15. USA:n Pohjois-Eurooppa-aloitteen kehittämisen;
16. "napapiirialueiden" sisällyttämisen kaikkien arktisen alueen maiden edustajien heinäkuussa 1999 allekirjoittamaan maailman tiedekongressin julistukseen ja tieteen agendaan alueena, jolla tulisi vahvistaa kansallisia, alueellisia ja kansainvälisiä tutkimusohjelmia ja kiinnittää erityistä huomiota luonnon- ja yhteiskuntatieteiden saattamiseen yhteen, perinteisten tietojärjestelmien mukaan ottamiseen ja kaikkien yhteiskuntasektoreiden ja kaikkien kulttuureiden osallistumiseen;
17. Global Environment Facility'n (GEF) tuen ohjelmille, joiden tavoitteena on vähentää saasteita ja ylläpitää biologista

monimuotoisuutta arktisilla alueilla,

Kehotamme kaikkien arktisten maiden parlamentaarikkoja

kannustamaan toisia parlamentaarikkoja, heidän puolueitaan ja hallituksiaan:

18. tunnustamaan arktisten alueiden merkityksen sekä kullekin arktiselle kansakunnalle että kansainvälisesti, ja asettamaan tärkeysjärjestyksessä korkeammalle sijalle laajan kansallisen keskustelun pohjoisista tai arktisista asioista ottaen huomioon, että arktisen ympäristön, maantieteen, yhteiskuntien ja historian erityispiirteet johtavat toisistaan eroaviin arktisiin aiheisiin ja hallitusten vastuukysymyksiin, jotka vaativat arktiset alueet huomioon ottavia kansallisia priorisointeja ja toimintapolitiikkaa sekä kansainvälistä yhteistyötä kestäväen taloudellisen ja yhteiskunnallisen kehityksen aikaansaamiseksi ja takaamiseksi;
19. kiinnittämään kullekin maalle soveltuvalla tavalla suurempaa huomiota arktisiin alueisiin ja arktisiin asioihin liittyviin koulutus- ja tutkimusmahdollisuuksiin, joihin kuuluu teknologian ja tieteen saavutusten soveltaminen, jotta lisättäisiin kunkin arktisen kansakunnan ja sen pohjoisten yhdyskuntien asiantuntemusta ja kykyä tunnistaa, käsitellä ja hyödyntää pohjoisen erityisolosuhteita ja niistä riippuvaisia asioita;
20. kehittämään kansallisella tasolla ja avoimessa kansainvälisessä keskustelussa toimia, jotka takaavat pohjan arktisten alueiden jatkuvalla taloudelliselle voimalle sekä yhteiskunnalliselle ja kulttuuriselle hyvinvoinnille siten, että vältetään päällekkäistä työtä ja otetaan huomioon ne edistysaskelet, kokemukset ja mahdollisuudet, jotka sisältyvät vuosina 1998 ja 2000 pidetyille konferensseille tehdyissä selvityksissä kestäväen kehityksen aloitteista; ja tukemaan tällaisia selvityksiä apuna tehokkaalle kestäväälle kehitykselle arktisilla alueilla ja

samanaikaisesti takaamaan, että investoinnit ja toimintapolitiikka kaupan ja kaupallisen kehityksen tehostamiseksi tuovat mukanaan etuja pohjoisen asukkaille;

Pyydämme arktisen alueen hallituksia ja Euroopan Unionin toimielimiä

Tukemaan ja panemaan täytäntöön kansainvälisiä, hallitusten välisiä sopimuksia, sitoumuksia ja instituutioita, jotka liittyvät arktisiin alueisiin, ja kytkemään ne asianmukaisesti kansallisiin toimintalinjauksiin ja toimintoihin, samalla huolehtien siitä, että vältetään päällekkäisyys, mutta otetaan huomioon alueelliset ja kansalliset erot, ja erityisesti:

21. sitoutumaan siihen, että jatketaan arktisen neuvoston tukemista rahoittamalla asianmukaisesti sen toimintoja, niihin luettuna tehokas sihteerituki, ottamalla mukaan toimintaan pysyvät osanottajat ja integroimaan tai kytkemään neuvoston valvonta-, tutkimus- ja sosioekonomiset toiminnot vastaaviin kansallisiin toimintoihin, mukaan luettuna yhteen soveltuvat ympäristövaikuttamista koskevat linjaukset ja menetelmät; ja vahvistamaan asianomaisilla alueilla niiden alueellisia komponentteja, mukaan luettuna alueellisten viranomaisten ja järjestöjen mukaan ottaminen toimintaan ja keinojen pohtiminen arktisen alueellisen ja napapiirin alueen kuljetus- ja liikennejärjestelmien parantamiseksi;
22. jatkamaan Barentsin Euroarktisen Neuvoston tukemista ja helpottamaan sen työtä mahdollisuuden tarjoamiseksi vahvistaa rauhanomaisia kansainvälisiä suhteita, yhteistyön parantamiseksi taloudelliseen kehitykseen, ympäristön suojeluun ja tiedonvaihtoon tähtäävällä toimintapolitiikalla kaikkialla arktisilla alueilla, sekä alkuperäiskansojen äänen saattaminen paremmin kuuluviin;
23. helpottamaan läheisemmän yhteistyön

- aikaansaamista Arktisen neuvoston ja Barentsin Euroarktisen Neuvoston kesken, parantamaan alueellista ja napapiirin alueella tapahtuvaa vaihtotoimintaa alkuperäiskansojen keskuudessa, johon kuuluu myös yhteydenpito omilla kielillä;
24. kannustamaan ja tukemaan kansainvälisiä järjestöjä, jotka helpottavat jäsenmaiden toimintaa tavoitteidensa saavuttamiseksi pohjoisilla ja arktisilla alueilla, mukaan luettuina, mutta ei yksinomaan alkuperäiskansojen järjestöt, tiedejärjestöt ja niiden harjoittama tutkimus-, seuranta- ja tiedonvaihto, kulttuurivaihdon ja kehityksen ohjelmat ja YK:n alajärjestöjen erityisesti pohjoista koskevat toiminnot, ja samalla huolehtimaan siitä, että toiminnan tehokkuus taataan ja että vältetään päällekkäisyyttä;
  25. ryhtymään myönteisiin ja voimallisiin toimiin koordinoitun terveysohjelman ja kestävän yhdyskuntakehityksen ohjelman kehittämiseksi alkuperäiskansoille ja sen soveltamiseksi käytännössä sekä arktisen alueen elämisen voimavarojen kestävän käytön kehittämiseksi yhteistoiminnassa Arktisen neuvoston, Barentsin Euroarktisen Neuvoston, Pohjoismaiden Ministerineuvoston, Maailman Terveysjärjestön, Euroopan Unionin, UNEP:in ja UNDP:n kanssa, mihin liittyy niin pian kuin on mahdollista se, että YK valmistelee arktista napapiirialuetta koskevan inhimillisen kehityksen raportin;
  26. takaamaan, että osana tämän alueen kansallisia ja kansainvälisiä ohjelmia kiinnitetään asianmukaista huomiota tarpeeseen tutkia, kerätä tietoja ja selvittää nykyisten ja mahdollisten tulevien, erityisten arktisiin ja napapiirin alueisiin liittyvien, maailmanlaajuisten ilmaston- ja ympäristönmuutosten ympäristö-, ekologiset ja yhteiskunnalliset vaikutukset, ja lisätä ymmärtämystä niitä vaikutuksia kohtaan, joita arktisen alueen muutoksilla on ja saattaa tulevaisuudessa edelleen olla alueellisiin ja globaaliin ilmasto-olosuhteisiin;
  27. tunnustamaan sen erityisen merkityksen, mikä

- arktisille alueille ja arktisilla alueilla on Kansainvälisen tiedeneuvoston (ICSU) koordinoimilla maailmanlaajuisten ilmasto-, valtameri ja mannervallontajärjestelmien kautta saatavan, ympäristöä, biologiaa, voimavaroja ja toimintoja koskevan tiedon yhä laajemmasta kokemuspohjasta, tarkkuudesta ja täydellisyydestä, ja arvioitaessa kansallista osallistumista tällaisiin järjestelmiin ottamaan huomioon niiden mahdollisen merkityksen arktisille alueille;
28. tunnustamaan ja antamaan asianmukaista tukea eri maissa toimivan Arktisen yliopiston toiminnalle ja hallinnolle. Se on kiinnostava kaikkien napapiirin maiden ja kansojen kannalta ja tarjoaa niille potentiaalista hyötyä;
29. tukemaan yhteistyössä Arktisen neuvoston kanssa arktisten alueiden ja kansojen tarpeisiin räätälöidyn, pitkälle kehitettyä tietotekniikkaa koskevan toimintasuunnitelman kehittämistä ja tällaisten järjestelmien sisällyttämistä arktisten alueiden ja kansojen koulutus-, kommunikaatio- ja suunnitteluohjelmiin;
30. sisällyttämään arktisen ulottuvuuden niihin kansallisiin toimintoihin ja ohjelmiin, joita on kehitetty kaikkien arktisten maiden heinäkuussa 1999 pidetyssä maailman tiedekonferenssissa allekirjoittaman tiedejulistuksen ja tiedeagendan soveltamiseksi käytännössä;
31. kannustamaan Global Environment Facility'ä (GEF) ja kaikkia asianomaisia rahastoja, muun muassa YK:n rahastoja työskentelemään arktisten alueiden alkuperäiskansojen kanssa asianmukaisten kestävä kehityksen hankkeiden määrittelemiseksi, helpottamiseksi ja rahoittamiseksi;

Julistamme, että

32. edellä esitettyjen, parlamentaarista yhteistyötä koskevien kehityslinjojen, tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaisesti arktisen alueen parlamentaarikkokonferenssi asettaa seuraavina kahtena vuotena (2000 - 2002) etusijalle seuraavia toiminnan alueita koskevat

toimenpiteet, mikäli mahdollista pysyvän komitean kautta:

1. Arktisella alueella toteutettuja kestäväen kehityksen aloitteita koskevan selvityksen päivittäminen säännöllisesti osanottajamaiden ja järjestöjen nimeämien yhteyshenkilöiden avulla ja myötävaikutuksella; ja keskeisten asioiden sekä saatujen oppien arvioiminen aika ajoittain;
2. Inhimillisen kehityksen raportin valmisteleminen arktiselle napapiirille yhteistyössä YK:n kehitysohjelman kanssa tai sen opastuksella;
3. Nykyaikaisen tietoteknologian hyödyntämistä arktisilla alueilla koskevan koordinoitun tai yhteen soveltuvan toimintaohjelman kehittäminen;
4. Kansainvälisen Pohjoinen meritie - hankkeen (International Northern Sea Route Project (INSROP) havaintojen ja suositusten hyödyntäminen.

Konferenssi ehdottaa lisäksi, että

33. Pysyvä komitea vahvistaa yhteyksiään ja keinojaan siten, että se nähdään sekä kansallisesti että kansainvälisesti arktisiin alueisiin liittyvien kansainvälisten yhteistyökohteiden ja toimintojen puolesta puhujana;
34. Pysyvä komitea valvoo tarkkailijan roolinsa mukaisesti Arktisessa neuvostossa ja niiden mahdollisuuksien ja sen vastuun pohjalta, joita sillä on vaihtaa tietoja valittujen edustajien kanssa ja raportoida asianomaisille parlamenteille tässä julkilausumassa esitettyjen eri kohteiden kehitystä ja hakee erityisesti tilaisuuksia edistää yllä kohdassa 32 mainittuja, ensisijaisiksi asetettuja asioita sekä raportoi viidennelle konferenssille toteutetuista toimista ja niiden tuloksista.

Lisäksi konferenssi

35. Tunnustaa parlamentaaristen tarkkailijoiden ja hallitusten sekä kansalaisjärjestöjen mielenkiinnon konferenssia kohtaan ja läsnäolon konferenssissa, pitää tervetulleena näiden tahojen osallistumista ja tunnustaa niiden tärkeän roolin viestien eteenpäin viemisessä ja konferenssissa käsiteltyjen asioiden tukemisessa.

Lopuksi

Konferenssi hyväksyy Norjan ystävällisen kutsun isännöidä vuonna 2002 järjestettävää viidettä konferenssia.

Rovaniemi Town Hall
August 28, 2000

FJÄRDE ARKTISKA PARLAMENTARIKERKONFERENSEN

Rovaniemi, Finland den 27 - 29 augusti 2000

Konferensuttalande

Vi, valda representanter för Danmark/Grönland, Finland, Island, Kanada, Norge, Ryssland, Sverige och Europaparlamentet,

Vilka sammanträder i Rovaniemi i Finland den 27-29 augusti 2000,

För att överlägga om gemensamma angelägenheter och ansvarsfrågor anknutna till den arktiska regionen,

Vilka erinrar oss slutdokumentet från Internationella parlamentarikerkonferensen om utveckling och skydd av den arktiska regionen som hölls i Reykjavik, Island i augusti 1993, konferensuttalandena från Andra arktiska parlamenatrikerkonferensen i Yellowknife, Kanada i mars 1996 och från den Tredje konferensen i Salekhard, Ryssland i april 1998, och

Noterar

Den snabba och dynamiska utvecklingen i Arktis, som har betydelse för de arktiska staterna och deras folk, i synnerhet:

1. den fortgående styrkan och effektiviteten hos Arktiska rådets miljöskyddsaktiviteter, skapandet av ett ramverk för verksamheter för bärkraftig utveckling och inledandet av ett program avseende barn och ungdom i den arktiska regionen,
2. framväxten av politiska strukturer i det arktiska Nordamerika och de nordliga regionerna i Europa och Ryssland, vilka ger invånarna i de

- nordliga regionerna, särskilt ursprungsfolken, ett specifikt ansvar med avseende på naturresurser, miljö och utbildning, och det ändrade finansiella och redovisningsmässiga läge som detta resulterar i,
3. den ökande betydelsen för den arktiska regionen av utvecklingen av begreppet "säkerhet" från primärt militär och geopolitisk säkerhet till ett mera omfattande hänsynstagande till internationella miljömässiga, socio-ekonomiska och kulturella faktorer,
  4. den ökande internationella och multilaterala karaktären av de verksamheter i Arktis som har att göra med vetenskap, miljöövervakning, uppskattning av miljökonsekvenser samt hälso- och kulturfrågor,
  5. utvecklingen av ny teknologi inom kommunikation, informationsbearbetning, upptäckt och utnyttjande av resurser som utlovar stärkt ekonomisk och social utveckling i de arktiska regionerna och ökad delaktighet i välståndet och välmågan i de stater, i vilka de ingår; men som, om den inte hanteras med omsorg och försiktighet, kan medföra problem i form av ökad ojämlikhet när det gäller ekonomiska utsikter och möjligheter mellan olika delar av den arktiska regionen, svårigheter när det gäller social anpassning och vidmakthållande av de infödda kulturerna,
  6. upprättandet av ett cirkumpolärt Arktiskt universitet genom aktiv samverkan mellan etablerade universitet i flera arktiska länder,
  7. slutförandet av ett internationellt forskningsprogram rörande den nordliga sjöleden och den fortsatta verksamheten i syfte att utveckla mera effektiva transporter och kommunikationer till sjöss och i luften i den arktiska regionen,
  8. intresset bland ursprungsfolken i norra Ryssland för att etablera ett parlament liknande de existerande sameparlamenten i Finland, Norge och Sverige,
  9. de tilltagande beläggen för att de mänskliga aktiviteterna i Arktis, liksom de arktiska ekosystemen, sannolikt kommer att utsättas för

snabba klimatiska och miljömässiga förändringar i större omfattning än verksamheter och ekosystem på lägre breddgrader,

Beaktar

10. deklARATIONERNA från Arktiska rådet i september 1998, Barents euroarktiska råd i mars 1999 och mars 2000 och de arktiska ledarnas toppmöte i september 1999,
11. Europeiska unionens erkännande av den arktiska regionen som ett område som kräver särskild uppmärksamhet och utvecklingen av en handlingsplan för "den nordliga dimensionen", vilken erbjuder en "arktisk utsiktspunkt" för internationell ekonomisk och social politik,
12. Nordiska ministerrådets offentliggörande av en Nordisk handlingsplan för skydd av den naturliga miljön och kulturarvet i Arktis,
13. Northern Research Forums verksamhet, som erbjuder ett verktyg att föra samman lokalt baserad och internationellt samverkande forskning rörande arktiska och nordliga frågor,
14. utvecklingen av och den breda diskussionen kring en nordlig utrikespolitik för Kanada,
15. utvecklingen av ett initiativ rörande Nordeuropa i USA,
16. intagandet, i deklARATIONEN och den vetenskapliga dagordningen för World Conference on Science, av "polarregionerna" som ett område där nationella, regionala och internationella forskningsprogram bör förstärkas, med särskild vikt lagd på att sammanföra natur- och samhällsvetenskaperna samt att inkludera traditionella kunskapssystem och deltagande av alla samhällssektorer och alla i området befintliga kulturer,
17. det stöd som ges av Global Environmental Facility (GEF) för program inriktade på att minska utsläppen och på att upprätthålla den biologisk mångfalden i de arktiska regionerna.

Uppmanar parlamentariker i alla arktiska stater att

Uppmuntra sina kolleger i parlamenten, sina partier och sina regeringar:

18. att inse och erkänna de arktiska områdenas betydelse, för varje arktisk nation och på internationell nivå, och att ge högre prioritet för bred nationell debatt om nordliga och arktiska frågor med hänsyn tagen till att de utmärkande dragen för den arktiska miljön, den arktiska geografin, samhällena och historien leder fram till specifikt arktiska frågor och regeringsansvar som kräver för Arktis känsliga nationella prioriteringar och nationell politik samt internationellt samarbete för att uppnå och säkra bärkraftig ekonomisk och samhällelig utveckling,
19. att, på sätt som är lämpade för varje land, lägga större tonvikt på utbildning, skolning och forskningsfaciliteter som hänger samman med arktiska områden och arktiska frågor, medräknat tillämpning av tekniska och vetenskapliga framsteg, för att öka sakkunskapen och kapaciteten i varje arktisk nation och dess nordliga samhällen att kunna inse, hantera och dra nytta av de specifika nordliga omständigheterna och de aktuella frågorna,
20. att på nationell basis och med en öppen internationell debatt utveckla aktiviteter som säkrar grundvalen för fortsatt ekonomisk styrka och social och kulturell välmåga i de arktiska regionerna, genom att undvika dubbelarbete och genom att dra nytta av de framgångar, erfarenheter och möjligheter som framläggs i de inventeringar av initiativ för bärkraftig utveckling som har sammanställts för konferenserna 1998 och 2000; och att understödja sådana inventeringar som ett hjälpmedel för effektiv bärkraftig utveckling i de arktiska områdena samtidigt som man försäkras om att investeringar och politik för att främja handel och näringsutveckling medför välsignelser för invånarna i de nordliga regionerna,

Anmodar regeringarna i den arktiska regionen och institutionerna i Europeiska

unionen att

Stödja och implementera internationella mellanstatliga överenskommelser, åtaganden och institutioner som är anknutna till de arktiska områdena, genom att sammankoppla dem med relevant nationell politik och nationella verksamheter, genom att se till att dubbelarbete undviks men att regionala och nationella skillnader tillgodoses, och i synnerhet:

21. att fortsättningsvis stödja Arktiska rådet, med tillräckligt finansiellt stöd för dess verksamhet, inklusive sekretariatsbistånd, de Permanenta deltagarnas medverkan, och integrering eller samverkan av dess övervaknings-, forsknings- och socio-ekonomiska verksamhet med anknutna nationella aktiviteter, medräknat genomförande av motsvarande riktlinjer och metoder för uppskattning av miljökonsekvenser; och förstärkning på lämpade områden av dess regionala komponenter, inklusive medverkan av regionala myndigheter och organisationer, och övervägande av metoder att främja arktiska regionala och cirkumpolära transport- och kommunikationssystem,
22. att fortsätta att stödja Barents euroarktiska råd och underlätta dess arbete att erbjuda en mötespunkt för förstärkande av fredliga internationella förbindelser, genom att betona samarbete inom politik för ekonomisk utveckling, miljöskydd och informationsutbyte inom regionen i dess helhet, inklusive att stärka de infödda samfundens röster,
23. att underlätta närmare samarbete mellan Arktiska rådet och Barents euroarktiska råd, att främja regionalt och cirkumpolärt utbyte mellan ursprungsfolken, inklusive utbyte på de infödda språken,
24. att, genom att vinnlägga sig om att säkra effektivitet och att undvika dubbelarbete och överlappning, uppmuntra och stödja internationella organisationer som underlättar uppnåendet av medlemsländernas målsättningarna i de nordliga och arktiska

- områdena, medräknat men inte enbart de internationella infödda organisationerna, de vetenskapliga sammanslutningarna och deras forskning, övervakning och informationsutbyte, program för kulturellt utbyte och utveckling, och de nordligt specialiserade verksamheter som bedrivs av organisationer under Förenta Nationerna,
25. att vidta positiva och kraftfulla åtgärder i syfte att utveckla och genomföra ett samordnat program för hälsa och bärkraftig samfundsutveckling för ursprungsfolken, och bärkraftig användning av levande resurser för Arktis, i samförstånd med Arktiska rådet, Barents euroarktiska råd, Nordiska ministerrådet, Världshälsoorganisationen, Europeiska unionen, UNEP och UNDP, däribland, så snart det är möjligt, att utarbeta en FN-rapport om mänsklig utveckling rörande det cirkumpolära Arktis,
  26. att tillse att tillbörlig uppmärksamhet, som en del av nationella och internationella program på respektive sektor, ges åt behoven inom forskning, datainsamling och undersökning av de miljömässiga, ekologiska och sociala konsekvenserna av de specifika arktiska och polara aspekterna på nuvarande och eventuellt hotande globala klimatiska och miljömässiga förändringar, däribland förbättrad förståelse av de följder som förändringar i Arktis har och i framtiden kan få för det regionala och globala klimatet,
  27. att erkänna den särskilda betydelsen för och i de arktiska områdena av den ökade förfiningen, noggrannheten och fullständigheten hos den miljömässiga, biologiska, resursmässiga och operationella information som finns tillgänglig genom de globala observationssystem för klimat, hav och land som samordnas av International Council for Science (ICSU), och att indra Arktis potentiella betydelse för att rättfärdiga nationellt deltagande i dessa system,
  28. att erkänna och ge berättigat stöd till Arktiska universitetets internationella verksamhet och drift, som en helhet som är inhyst i olika länder, men är av intresse och till potentiell nytta för alla

- cirkumpolära länder och folk,
29. att i samverkan med Arktiska rådet understödja utvecklingen av en handlingsplan för avancerade informationsteknologiska system skräddarsydda för de arktiska regionernas och folkens behov, och att införliva dessa system med deras utbildnings-, kommunikations- och planeringsprogram,
  30. att införa en arktisk dimension i de nationella åtgärder och program som utarbetas för att genomföra den vetenskapsdeklaration och den vetenskapsagenda som varje arktisk stat undertecknade vid Världsvetenskapskonferensen i juli 1999,
  31. att uppmuntra Global Environment Facility (GEF) och alla relevanta fonder och stiftelser, däribland United Nations Foundation, att samarbeta med ursprungsfolken i Arktis i syfte att definiera, underlätta och finansiera lämpliga projekt för bärkraftig utveckling,

Deklarerar att

32. inom ramen för den utveckling, de behov och de möjligheter för parlamentariskt samarbete som redovisats ovan, kommer Arktiska parlamentarikerkonferensen under de närmaste två åren (2000 - 2002), lämpligen genom Arktiska parlamentarikerkommittén, att prioritera åtgärder inom följande områden:
  1. Med bistånd och medverkan av kontaktpersoner utsedda av medverkande länder och organisationer, fortlöpande uppdatera inventarierna för bärkraftiga utvecklingsinitiativ i det arktiska området; och genomföra återkommande utvärdering av de viktigaste erfarenheter som har gjorts och de lärdomar som har vunnits,
  2. Utarbetande, i samarbete med eller under vägledning av FN:s utvecklingsprogram, av en rapport om mänsklig utveckling för det cirkumpolära Arktis,
  3. Utveckling av en koordinerad eller

kompatibel handlingsplan för utnyttjande av modern informationsteknologi i de arktiska områdena,

4. Implementering av slutsatserna och rekommendationerna av det internationella nordliga sjövägsprojektet (INSROP).

Konferensen föreslår ytterligare att

33. Arktiska parlamentarikerkommittén skall förstärka sina kommunikationer och metoder att, i nationellt och internationellt sammanhang, uppfattas som talesman för samverkande internationell omsorg om och åtgärder för de arktiska områdena,
34. Arktiska parlamentarikerkommittén i överensstämmelse med sin roll som observatör i Arktiska rådet samt med de möjligheter och det ansvar den har att utbyta information mellan de valda företrädarna och rapportera till sina respektive parlament, noggrant skall ge akt på utvecklingslinjerna gällande de ämnen som uppräknas i detta uttalande, och särskilt försöka finna möjligheter att befordra de prioriteterna som identifieras i avsnitt 32 ovan, och rapportera till den Femte konferensen om vidtagna åtgärder och deras resultat.

Konferensen ger ytterligare

35. sitt erkännande åt det intresse och den närvaro som parlamentariska observatörer och representanter för regeringar och icke-statliga organisationer visat konferensen, välkomnar deras deltagande, och erkänner deras viktiga roll när det gäller att föra vidare de budskap och att stödja de åtgärder som här har dryftats.

Ytterligare

accepterar konferensen Norges vänliga inbjudan att stå värd för den Femte konferensen 2002.

